

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiarium reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

§. 1. De Principiis Justitiæ in genere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48233)

ximum tuum, sicut te ipsum, si non ad bonum, quò ipse te adducis.

Deducitur 2. Quemvis obligari ad bona sua Proximorum in gravi necessitate constituto communicanda; nam, ut Gregorius rectè dixit in hom. quòdam, minus Proximum mare convincitur, qui non cum eo in necessitate, illius etiam ea, quæ sibi necessaria sunt, parititur; intellige, si non æquitas utriusque sit necessitas.

Deducitur 3. Inimicis facillè condonandam esse offensam, quàm offenderunt, cum eidem quisque sibi etiam fieri voluit, & ideo Christus in oratione Dominica orare nos voluit: *Et dimitte nobis debita nostra, sicut & nos dimittimus debitoribus nostris.*

ARTICULUS VI.

De Principiis ad Iustitiæ virtutem pertinentibus.

§. I.

DE PRINCIPIIS JUSTITIÆ IN
GENERE.

PRINCIPIUM I.

Cuique jus suum tribuendum.

Sensus.

Hoc est, nemo prohibendus est, quò minus fructus potestatis directæ, quam habet ad aliquid faciendum, possidendum, vel acquirendum ratione æqualitatis servandæ vel faciendæ inter se & alios.

Authoritas.

Desumptum est ex Ulpiano in l. 10. ff. de Just. & Interd. ubi definit Justitiæ, aitque esse constantem & perpetuam voluntatem cuique jus suum tribuendi. Item ex S. Theodoro q. 85. a. 1. & Arist. 5. Eth. c. 2. ac communi sensu Theologorum.

Ratio.

Quia nihil æquius est, quàm ut id, quod vel à Natura, Legibus, vel communi conventionè alicui attributum quietè ac pacificè possidere permittatur; alioqui enim susque deque in Republica & communitate verte-

Praxis.

Hinc deducitur 1. Neminem licitè posse per Phyltrum illud quodcunque medium rationis usu privari; quia Homini majus ac præstantius Jus competit, quàm in suas actiones.

Deducitur 2. Nec Famam etiam & Honorem alterius auferri posse; cum & hæc duo bona proximum post se, aliàque Spiritualia Hominis bona locum habeant in eorum illud: *Omnia si perdas, famam servare ne-*

Deducitur 3. Nec in corporis quoque ac membrorum, exteriorum bonorum usu Hominem impediendum esse; & horum Dominium legitimè ipsi competat juxta Naturam, aut Pactorum constitutionem.

PRINCIPIUM II.

Jure suo utens nemini facit injuriam.

Sensus.

Hoc est, qui facit id, ad quod legitimam potestatem, vel privilegium accepit, nemini occasionem præbet de injuria illius querendi etiam si per accidens illi damnum ex alterius actione sequatur.

Authoritas.

Desumptum est ex cap. Eccles. de Elect. & communi sententia theologorum.

Ratio.

Quia cum injuria dicatur id, quod non jure fit, uti habet in principi. tit. Justit. de injuriis, hoc ipso, quòd quis jure sui supponatur, alteri injuriam fecisse, dici non

Praxis.

Hinc deducitur 1. Si Canonici jus habeant alios Canonicos sine consensu Episcopi eligendi, Episcopum de imperio conqueri non posse, si consensum illius non requirant, ut dicitur cap. 3. 1. cum Eccles. de Elect. deciditur.

Deducitur 2. Si Clerici Capitulares jus obtinuerint vinum aut Cerevisiam vendendi, non posse Caupones aut Poxatores de injuria illata queri, licet ex lucro eorum immenso damnum aliquod illis sequatur, quia ad injuriam referendum, quod quisque jure suo sibi consulat, uti in l. injuriam §. 1. ff. de injur. dicitur.

Deducitur 3. Si uxor habens paraphernalium bonorum administrationem, & usufructum dissipet ea inficio, in vitio Marito, nullam huic injuriam fieri, uti communiter dicunt Authores.

PRINCIPIUM III.

Scienti, & consentienti non fit injuria.

Sensus.

Hoc est, quando aliquis potest cedere juri suo, & in quo casu agnoscit contra jus suum agi, nec tamen resistere cum facile possit, aut etiam expressè consentit, non potest conqueri de injuria sibi illata, nisi leges in speciali alio casu aliud statuunt.

Authoritas.

Desumptum est ex lib. 6. Decret. c. ult. reg. 17. ceterum simile principium est, quod in l. 145. ff. de reg. Juris habetur, quo dicitur: Nemo videtur fraudare eos, qui sciunt, & consentiunt. Illudque defendunt S. Thomas. 2. 2. q. 19. & plures alii apud & cum Barbof. axiom. 126.

Ratio.

Quia qui dicto modo consentit, videtur Jus suum omnino abjicere, aut certè in alium transferre, ergo ob defectum Juris non potest injuriam pati.

Praxis.

Hinc deducitur 1. Virginem, si sponte consentiat in

renuntiationem, non posse à Defloratore ullam restitutionem pe-

... 2. Uxorem non posse de injuria expostulare, ...

... 3. Eum, qui scivit, alium effodere thesaurum ...

PRINCIPIVM IV.

Juri suo renuntiare præsumitur, qui juri suo contrarium facit.

Sensus.

Hoc est, qui actum aliquem cum Jure, quod prius ha-

Authoritas.

Deductum est ex cap. in audientia 25. de sent. excomm.

Ratio.

Quia hoc ipso, quòd sciverit, unum actum cum altero

Praxis.

Hinc deducitur 1. Eum, qui acceptat secundum benefi-

Deducitur 2. Clericum, qui uxorem duxit. & vestes Cle-

K k 4

Dedu-

Deducitur 3. Eum, qui appellatione interposita ad producendos Testes inducias postulavit, & denuum productione & allegationi renunciavit, attestaciones petiit solemnitatis promulgari, etiam ab appellationis jure recessisse videtur, ut in cap. gratum c. definitur.

PRINCIPIUM V.

Vim vi repellere licet.

Sensus.

Hoc est, quando aliquis violenter alium, aut bonum eius inuadit, potest se, aut bona sua cum moderamine inculpate tutelæ defendere.

Authoritas.

Desumptum est ex cap. Si verò. 2. de Sentent. Excommunicat. & communi Theologorum consensu.

Ratio.

Quia hoc ipso, quòd is, qui vim patitur, bona sua legitime possideat, potest ea contra quemcunque iniustum iniuriam defendere, atque adeò si aliud medium non suppetat, vim vi repellere.

Praxis.

Hinc deducitur 1. Eum, qui scit, alium per falsam accusationem mortem ipsi machinari, posse licitè ipsum occidere, uti, teste Lugone d. 10. de just. n. 137. communiter docent Auctores.

Deducitur 2. Licitum pariter esse opes magni momenti cum occisione alterius tueri, uti Tann. d. 4. q. 8. n. 3. L. Valq. Malderus & alii apud & cum Lug. d. 10. n. 181. docent.

Deducitur 3. Posse aliquem, qui bello iniusto ab alio laceffitur, licitè bellum contra Invasorem suscipere, & in regionem suam tueri, uti omnes Auctores fatentur, ipsa praxis probat.